

Lokalny zespół do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół Warszawy

Raport z pilotażowego, uspołecznionego procesu
zainicjowanego przez Ministerstwo Klimatu
i Środowiska dotyczącego lasów o wiodącej funkcji
społecznej wokół miasta Warszawa

październik 2024

1 | Czego dotyczy pilotaż ws. lasów o wiodącej funkcji społecznej

O czym rozmawialiśmy

*„Wynikiem prac zespołu będzie opracowanie szczegółowych propozycji **granic obszarów lasów** o wiodącej funkcji społecznej oraz opracowanie **propozycji modyfikacji gospodarki leśnej** na tych obszarach, które będą uwzględniać wytyczne ustalone w ramach Ogólnopolskiej Narady o Lasach (ONoL), zatwierdzone i przekazane przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska.”*

Źródło: Zarządzenie nr 109 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 30 sierpnia 2024 r.

Podstawa pilotażu

Proces opracowania szczegółowych propozycji obszarów lasów o wiodącej funkcji społecznej opierał się na poleceniu Ministra Klimatu i Środowiska (MKiŚ) z dnia 26.04.2024, oraz wydanym w oparciu o nie Zarządzeniu nr 109 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dn. 30.08.2024. Proces ten był konsekwencją prac Ogólnopolskiej Narady o Lasach (ONoL) i miał uwzględniać rekomendacje wynikające z Narady.

Polecenie MKiŚ obejmowało:

- wzmocnienie ochrony lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół 9 miast, w tym Warszawy
- opracowanie szczegółowych propozycji obszarów lasów o wiodącej funkcji społecznej
- utworzenie w tym celu lokalnych zespołów ds. lasów społecznych o składzie wskazanym przez Ministerstwo
- zapewnienie przez Lasy Państwowe obsługi lokalnych zespołów
- nie intensyfikowanie pozyskania drewna na terenie tych lasów do czasu przyjęcia nowych zasad zarządzania tymi obszarami
- wypracowanie propozycji wprowadzenia zmodyfikowanej gospodarki leśnej na obszarach lasów o wiodącej funkcji społecznej.

Organizacja pilotażu

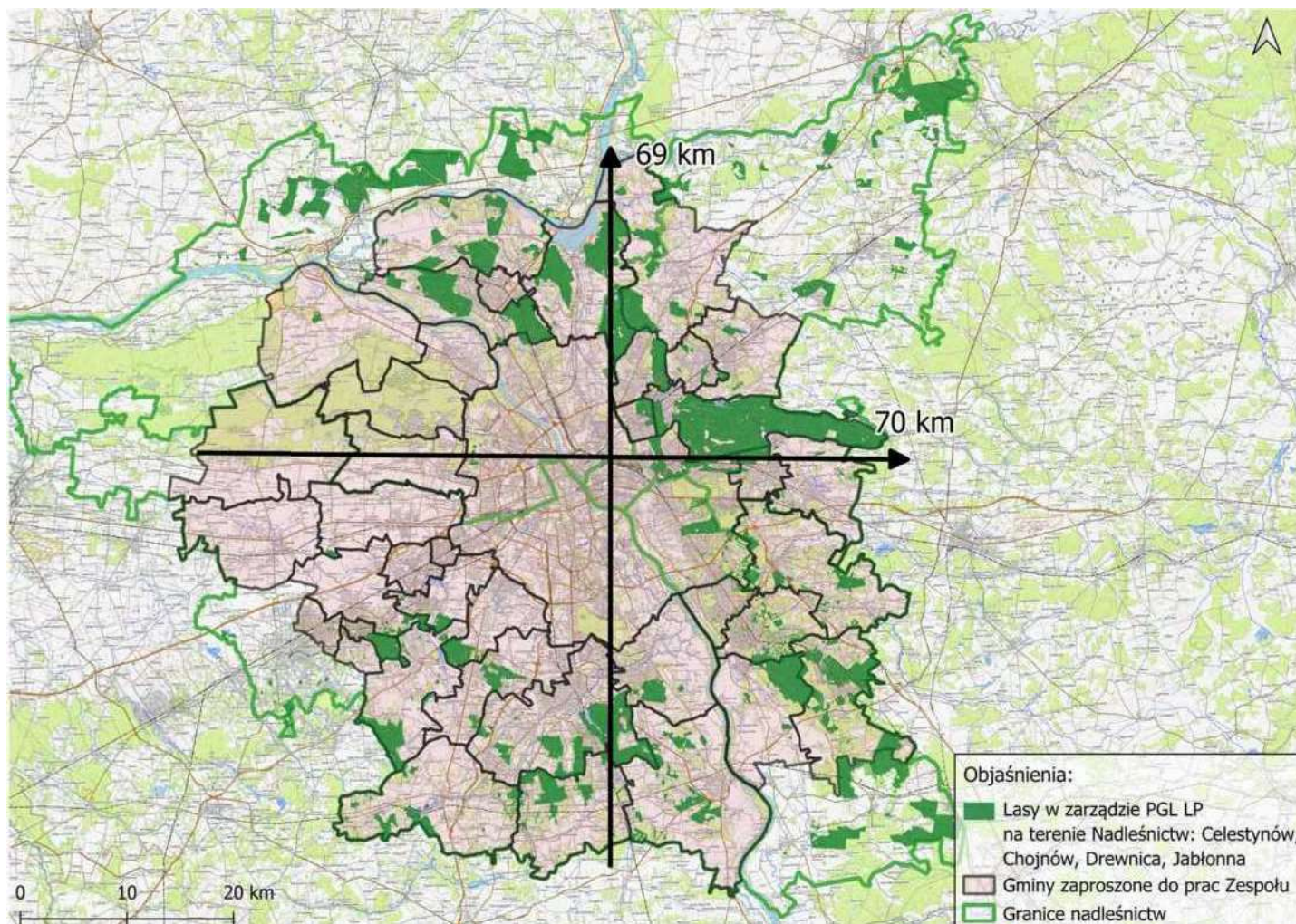
- Powołany został lokalny zespół, którego zadaniem było wypracowanie propozycji obszarów lasów o wiodącej funkcji społecznej i zasad gospodarowania na tych obszarach.
- Pieczę nad całokształtem procesu, w roli gospodarza sprawował Wojewoda Mazowiecki, merytoryczną stronę procesu organizowała Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie.
- Jako operator RDLP w Warszawie była także odpowiedzialna za zapewnienie odpowiednich danych, analiz i wymianę informacji.
- Prowadzenie spotkań zlecono facylitatorom zewnętrznym z Fundacji Think Tank Miasto.

Materiały robocze rekomendowane przez MKiŚ do prac zespołu:

- ramowy regulamin prac lokalnego zespołu do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół aglomeracji
- Mapa Lasów Spornych - stworzona przez organizacje pozarządowe.
- raport i pliki z warstwami dr hab. Marka Giergicznego - w materiale opracowano i zmapowano różne wskaźniki pozwalające identyfikować lasy o wysokiej wartości społecznej.

Zgodnie z poleceniem MKiŚ Raport z prac zespołu otrzymał wicewojewoda mazowiecki Robert Sitnik.

Obszar pilotażu

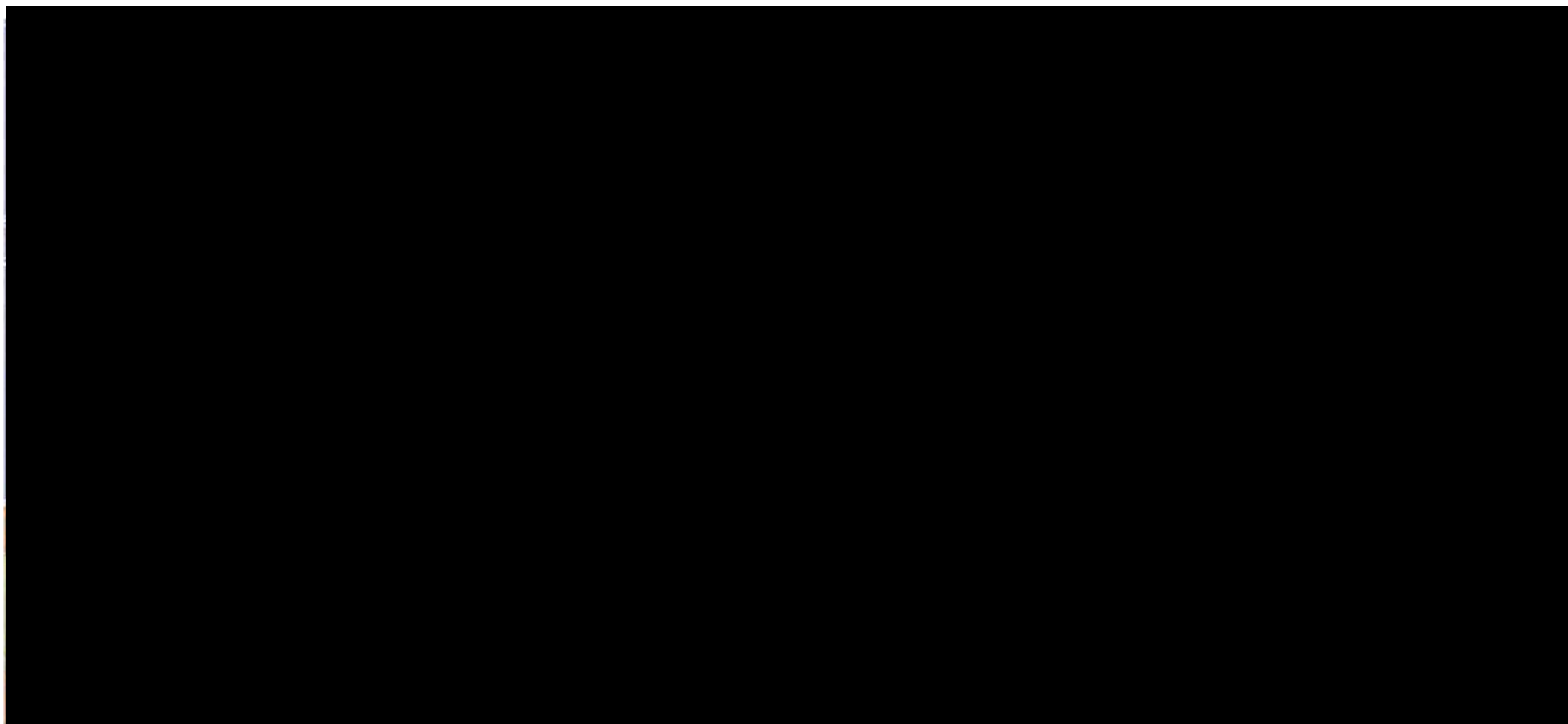

Skład zespołu lokalnego

Lokalny zespół ds. lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół Warszawy liczył 89 osób. Przedstawiciele strony społecznej zostali imiennie wskazani przez MKiŚ.

Do udziału w pracach zespołu zostały zaproszone następujące osoby:

- przedstawiciel Ministra Klimatu i Środowiska
- przedstawiciel Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych
- przedstawiciel właściwej terytorialnie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
- po 1 przedstawicielu każdego właściwego terytorialnie nadleśnictwa
- przedstawiciele 22 organizacji społecznych wybranych przez MKiŚ
- po 1 przedstawicielu każdej gminy, powiatu i województwa właściwych dla danej planowanej lokalizacji lasu o wiodącej funkcji społecznej
- przedstawiciel właściwej terytorialnie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
- przedstawiciel reprezentujący lokalne zakłady usług leśnych
- przedstawiciel reprezentujący lokalnych nabywców przemysłowych drewna
- przedstawiciel Instytutu Badawczego Leśnictwa
- przedstawiciel Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
- wojewoda
- poseł wskazany przez MKiŚ

Zdjęcia – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie

Kluczowe kwestie, które były poruszane

1

Propozycje
dotyczące
obszarów lasów o
wiodącej funkcji
społecznej

2

Propozycje prowadzenia
zmodyfikowanej gospodarki leśnej
na zaproponowanych obszarach
lasów o wiodącej funkcji społecznej
uwzględniające zasady
gospodarowania (modyfikacje,
ograniczenia, wyłączenia) określone
w wybranych rekomendacjach
i wytycznych Ogólnopolskiej Narady
o Lasach, przekazanych przez
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Przebieg prac Zespołu

- Propozycje dotyczące obszarów lasów o wiodącej funkcji społecznej i sposobów gospodarowania zostały przedstawione na pierwszych spotkaniach roboczych, dotyczących nadleśnictw przez stronę leśną i społeczną.
- Na drugie spotkanie poświęcone poszczególnym nadleśnictwom, strona leśna przygotowała kolejną propozycję, wprowadzając znaczące zmiany, a strona społeczna odnosiła się do nowych propozycji leśników. Postulowała też bardziej szczegółowe wyjaśnienia proponowanych sposobów gospodarowania, szczególnie w zakresie modyfikacji.
- Samorządy wyrażały swoje stanowiska zarówno ustnie, jak i pisemnie do protokołu w trakcie spotkań, a także pisemnie pomiędzy spotkaniami w postaci wniosków i stanowisk przesyłanych do wiadomości wszystkich członków zespołu, publikowanych następnie w udostępnionej w tym celu chmurze.
- Część ze zgłoszonych treści pism i decyzji gremiów została omówiona na spotkaniach, z resztą pisemnych stanowisk można się zapoznać w załączniku nr 6 do tego Raportu.
- W ramach prac udało się wypracować propozycje obszarów lasów o wiodącej funkcji społecznej, które w dużym procencie były zgodne ze wskazaniem wszystkich członków Zespołu. Więcej rozbieżności dotyczyło sposobów gospodarowania, zakresu wyłączeń i niejasności co do proponowanych modyfikacji. Nadleśnictwa, z uwagi na brak jednolitej interpretacji definicji „wyłączeń”, skłaniały się do mniejszej ilości tego sposobu zagospodarowania, strona społeczna wnioskowała o zwiększenia ich powierzchni.
- W dwóch nadleśnictwach, gdzie były duże rozbieżności pomiędzy stronami, na wniosek Prezydium, odbyły się dodatkowe spotkania dotyczące obszaru i sposobu gospodarki dla Lasów o wiodącej funkcji społecznej.

O czym rozmawialiśmy

W wyznaczaniu obszarów Lasów o wiodącej funkcji społecznej kierowano się wskazanymi [kryteriami wynikającymi z ONoL](#):

- S1.** Lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności
- S2.** Lasy intensywnie użytkowane rekreacyjnie lub turystycznie
- S3.** Tereny leśne w sąsiedztwie ośrodków wypoczynkowych, hoteli, sanatoriów (spa), campingów
- S4.** Lasy położone w sąsiedztwie zwartej zabudowy. W szczególności wokół dużych ośrodków miejskich
- S5.** Lasy uzdrowiskowe lub użytkowane w celach zdrowotnych
- S6.** Obszary cenne z punktu widzenia usług ekosystemów dla lokalnej społeczności
- S7.** Obszary istotne dla zaopatrzenia w wodę lokalnej społeczności

O czym rozmawialiśmy

W [materiałach Ogólnopolskiej Narady o Lasach](#) zdefiniowano trzy rodzaje zmian w sposobie prowadzenia gospodarki leśnej:

I. WYŁĄCZENIE Z UŻYTKOWANIA (Z POZYSKANIA DREWNA)

Kryterium definiujące:

gospodarka leśna zakłada brak pozyskania drewna, pozostawianie drzew aż do naturalnej śmierci i ich rozkładu

II. OGRANICZENIA UŻYTKOWANIA (POZYSKANIA DREWNA)

Kryterium definiujące:

gospodarka leśna zakłada, że większość (min. 50%) dojrzałego drzewostanu nie jest pozyskiwana; pozostaje aż do naturalnej śmierci drzew i ich rozkładu

III. MODYFIKACJE GOSPODARKI LEŚNEJ

Kryterium definiujące:

gospodarka leśna zakłada, że większość dojrzałego drzewostanu jest pozyskiwana, ale w sposób ograniczający negatywny wpływ na wartości przyrodnicze i społeczne

W przypadku każdego rodzaju zmian sposobu prowadzenia gospodarki leśnej dopuszczono wyjątki ze względu na: bezpieczeństwo, kontrolę lub zwalczanie gatunków obcych i inwazyjnych, działania ochronne niezbędne do zachowania przedmiotu ochrony, zabezpieczenie potrzeb społeczności lokalnej w zakresie dostępności drewna (biomasy) dla indywidualnych celów energetycznych, zagrożenie rozpadem danego drzewostanu.

2 | Jak zorganizowany był uspołeczniony proces?

Zdjęcia – Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie

Organizacja procesu

Na pierwszym spotkaniu plenarnym członkowie Zespołu powołali Prezydium:

Przewodniczący zespołu:

- Tomasz Józwiak (RDLP)

Wiceprzewodniczący:

- Dobiesław Rzemieniewski (Prezes Stowarzyszenia Puszcza Mazowiecka)
- Małgorzata Pachecka (wójt gminy Michałowice)

oraz osoby wskazane w Regulaminie:

- Aleksander Jakubowski (Ministerstwo Klimatu i Środowiska)
- Klaudia Jachira (posłanka na Sejm RP)

Zadania Prezydium obejmowały m.in. przygotowywanie agendy na kolejne spotkania oraz rozstrzyganie kwestii spornych w zakresie sposobu procedowania.

Wszystkie spotkania zespołu odbywały w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim.

Były też rejestrowane audio-video przez pracowników Urzędu i transmitowane na kanale Youtube Urzędu. Spotkania rozpoczynał i kończył wicewojewoda mazowiecki Robert Sitnik

O sprawną realizację agendy i respektowanie zasad dyskusji dbały facylitatorki.

Przyjęty na pierwszym spotkaniu Regulamin dopuszczał udział doradców (ekspertów) spoza zespołu. Członkowie zespołu zgodzili się też na obecność na spotkaniach pracowników RDLP którzy wspierali przebieg prac technicznie.

Jak zorganizowany był proces

Praca zespołu odbywała się w formach uzgodnionych z członkami zespołu:

Spotkania plenarne

- odbyły się dwa spotkania plenarne, pierwsze wprowadzające, było to spotkanie informacyjne, które miało na celu zapoznanie członków zespołu z celem i trybem prac zespołu oraz uzgodnienie i przyjęcie Regulaminu pracy zespołu lokalnego;
- drugie - spotkanie podsumowujące, które miało na celu zaprezentowanie uzgodnień poszczególnych grup roboczych.

Praca grup

- odbyło się 10 spotkań, które miały na celu wypracowanie rozwiązań w obszarze konkretnego nadleśnictwa;
- podczas spotkań przedstawiciel nadleśnictwa omawiał charakterystykę obszaru, następnie strony proponowały obszary i sposoby gospodarowania w danym nadleśnictwie (w formie prezentacji lub dyskusji).

Prezentacje obejmujące propozycje stron

- Przygotowane (i przesłane) wcześniej wystąpienia, stanowiły podsumowanie proponowanych przez strony rozwiązań wraz z uzasadnieniem.

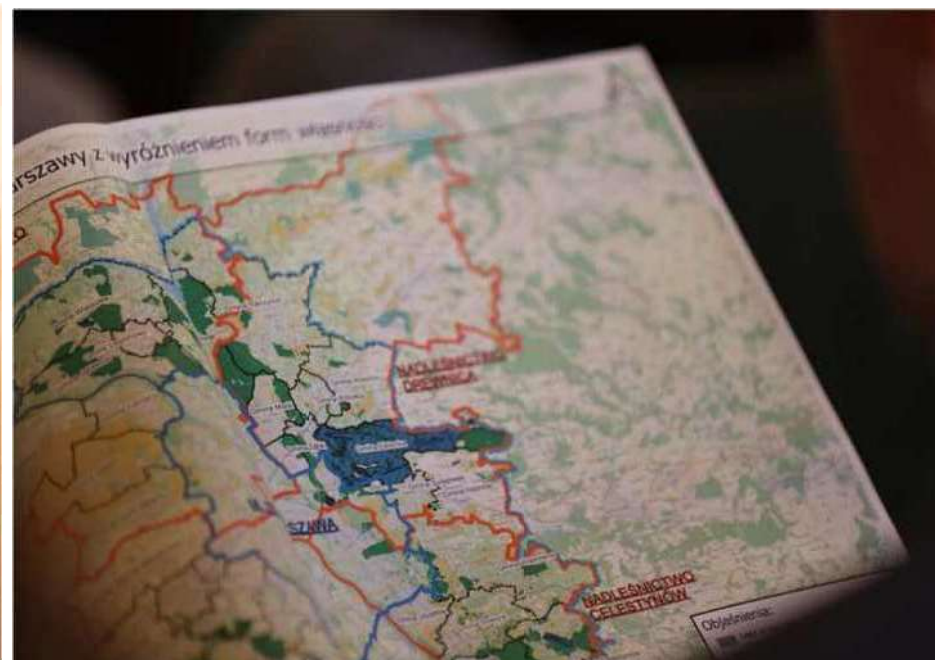
Jak zorganizowany był proces

Praca Prezydium

- W celu zapewnienia zasady równości wpływu na przebieg prac do Prezydium Zespołu weszli przedstawiciele stron wskazanych przez MKiŚ, strony leśnej, społecznej i samorządowej (przedstawiciel strony samorządowej zmieniał się na czas pracy w grupie, tak by reprezentował samorząd z danego nadleśnictwa).
- Praca Prezydium polegała na uzgadnianiu agendy spotkań i sposobów pracy oraz ich aktualizacji podczas spotkań, w odpowiedzi na potrzeby członków zespołu. Osoby z Prezydium też usprawniały komunikację ze stronami pomiędzy spotkaniami.

Platforma wymiany informacji

- Pomiedzy spotkaniami członkowie zespołu mieli możliwość przekazania i otrzymania dodatkowych informacji i materiałów. Wszystkie były dostępne „w chmurze”. O wpłynięciu nowych materiałów członkowie zespołu byli każdorazowo informowani przez Operatora procesu.
- Podczas procesu wpłynęły 53 wnioski Członków Zespołu i ponad 780 wniosków osób spoza zespołu. Wnioski te były systematycznie udostępniane, a członkowie zespołu mogli się z nimi zapoznać i wykorzystać te informacje podczas spotkań.

Zdjęcia – Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie

3 | Kalendarium prac lokalnych zespołów ds. lasów społecznych

Kalendarium prac zespołu

- **Spotkanie plenarne** (16 września 2024, 11.00-15.00).
- Pierwsze spotkania robocze **Nadleśnictwa Celestynów i Nadleśnictwa Chojnów** (23 września, 9.00-11.30 i 12.30-15.00).
- Pierwsze spotkania robocze **Nadleśnictwa Jabłonna i Nadleśnictwa Drewnica** (24 września, 9.00-11.30 i 12.30-15.00).
- Drugie spotkania robocze **Nadleśnictwa Celestynów i Nadleśnictwa Chojnów** (30 września, 9.00-12.00 i 12.30-15.00).
- Drugie spotkania robocze **Nadleśnictwa Jabłonna i Nadleśnictwa Drewnica** (1 października, 9.00-11.30 i 12.30-15.00).
- Trzecie spotkania robocze **Nadleśnictwa Celestynów i Nadleśnictwa Chojnów** (15 października, 9.00-11.00 i 11.30-13.30).
- **Spotkanie podsumowujące** (15 października, 14.00-15.30).
- **Przekazanie raportu** z prac zespołu Wojewodzie Mazowieckiemu (31 października).

4 | Uczestnicy biorący udział w pracach lokalnego zespołu ds. lasów o wiodącej funkcji społecznej

Uczestnicy spotkań

- Lokalny zespół do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół Warszawy liczył 89 osób. Aktywnie w pracach zespołu uczestniczyły 63 osoby (szczegółowe listy obecności w załączniku).
- Przedstawiciele strony społecznej byli imiennie wyznaczeni do zespołu MKiŚ.
- Na każdym spotkaniu zarówno plenarnym jak i grup roboczych obecni byli przedstawiciele każdej ze stron, w tym osoby reprezentujące nadleśnictwa.
- Obradom zespołu przewodniczył Dyrektor RDLP Warszawa Tomasz Józwiak.
- W spotkaniach uczestniczyli także eksperci powołani przez stronę społeczną.
- Z uwagi na brak pewności, czy możliwe do objęcia statusem lasów ważnych społecznie są lasy mające charakter obronny, na spotkanie dotyczące Nadleśnictwa Drewnica (1.10.2024 r.) LP zaprosiło przedstawicieli strony wojskowej i Wojskowego Instytutu Technicznego Uzbrojenia w Zielonce. Zdaniem strony społecznej kompleks leśny Zielonka jest ważny społecznie i powinien mieć taki status. Zaproszeni przez leśników wojskowi uważali, że ze względu na zamknięty charakter tego obszaru oraz pełnioną przez niego funkcję obronną teren ten podlega innym procedurom planistycznym i gospodarczym.

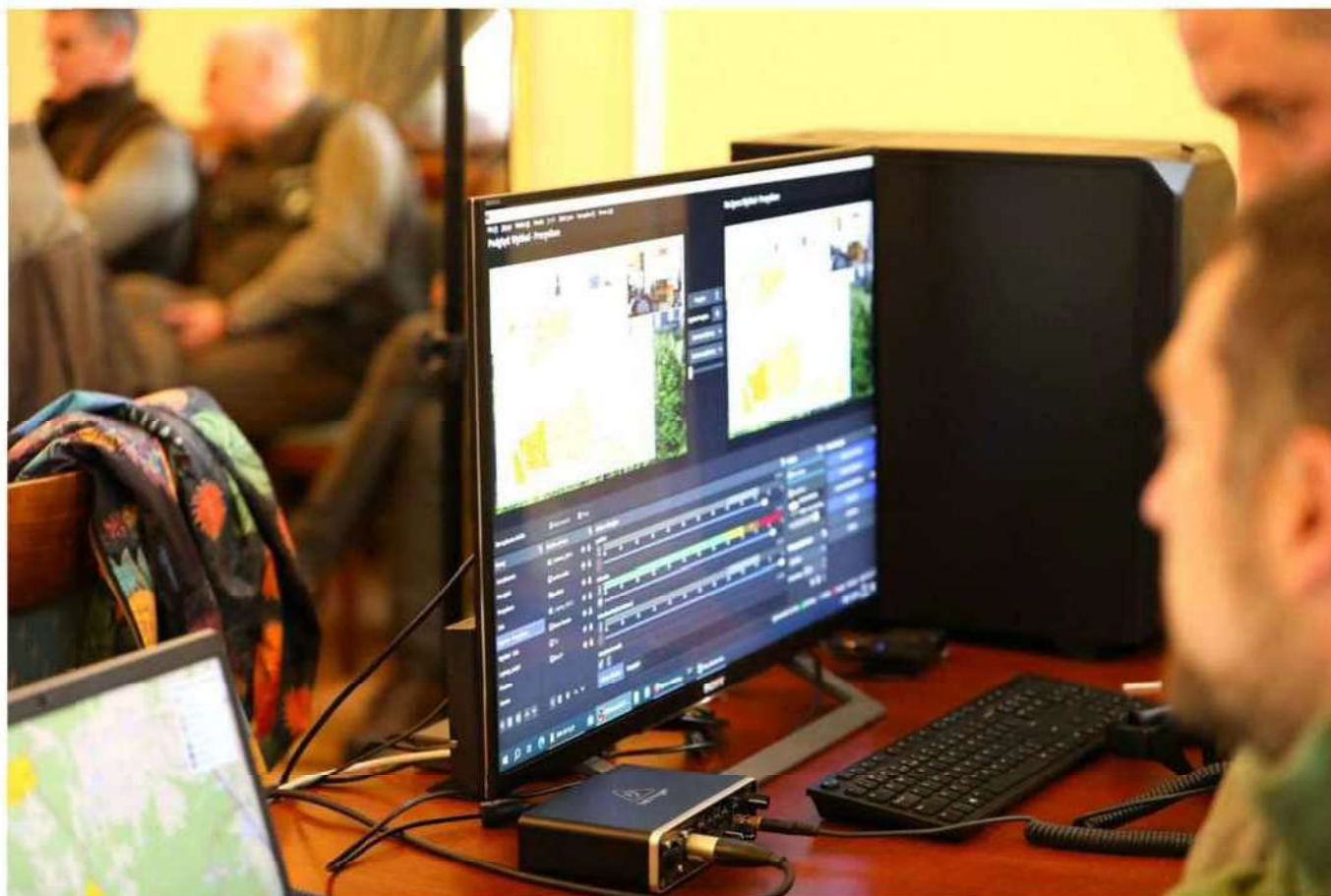

Zdjęcia – Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie

Jak informowaliśmy o pilotażu szerszą społeczność

- Prace zespołu lokalnego miały charakter jawny i były oparte o [polecenia i wytyczne Ministerstwa Klimatu i Środowiska](#).
- Po przyjęciu Regulaminu przez zespół przebieg każdego spotkania był transmitowany [na kanale YouTube](#) Wojewody Mazowieckiego, ponadto po każdym spotkaniu zespół facylitacyjny przygotowywał sprawozdanie zbierające najważniejsze punkty spotkania. Sprawozdania były udostępniane członkom Zespołu.
- Informacja o procesie i jego przebiegu były publikowane na [stronie Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie](#) oraz w mediach społecznościowych Urzędu na [Facebooku](#) i [serwisie X](#)
- Na potrzeby odpowiadania na bieżące pytania dotyczące lasów społecznych utworzony został dedykowany adres mailowy: lasy.spoleczne@klimat.gov.pl.

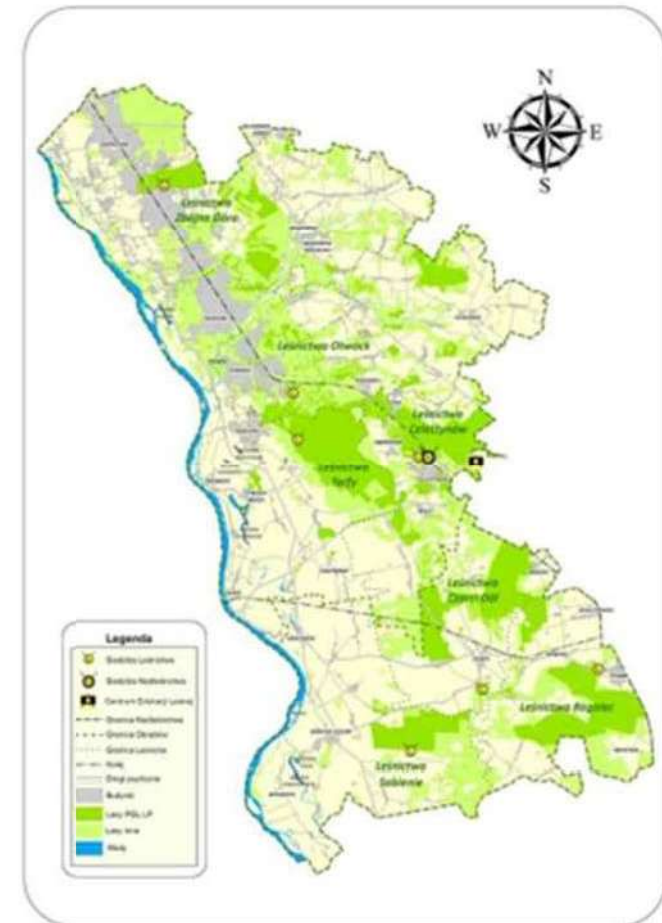

Zdjęcie – Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie

5 | Uzgodnienia / wnioski i rekomendacje

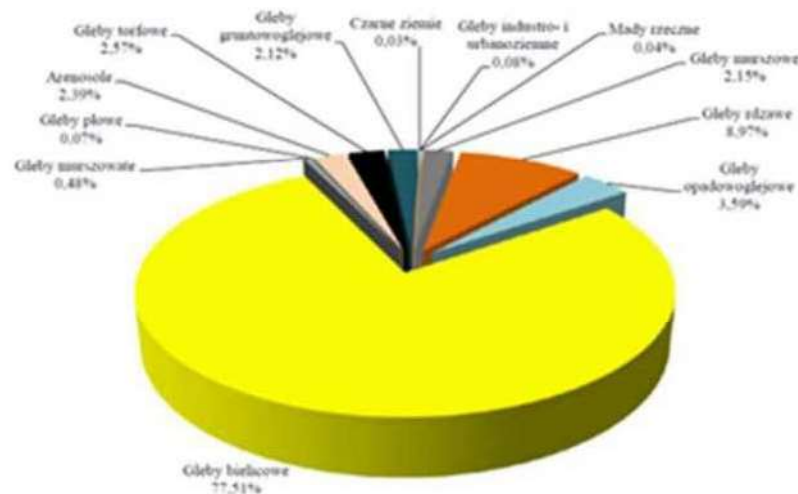
Nadleśnictwo Celestynów

- Powierzchnia wynosi 9 357,65 ha, z czego lasy stanowią 9091,76 ha.
- 9 rezerwatów (7 w całości, 2 częściowo na gruntach Nadleśnictwa)
- 69 użytków ekologicznych, 11 pomników przyrody, 1 strefa ochrony gatunkowej – bielik
- 4 obszary Natura 2000 (1 dyrektywa ptasia, 3 dyrektywa siedliskowa)
- Grunty porolne stanowią 5,6% powierzchni nadleśnictwa
- Drzewostany Nadleśnictwa Celestynów cechuje duże rozdrobnienie.
- Część kompleksów leśnych Nadleśnictwa, położonych jest w pobliżu osiedli mieszkaniowych Warszawy. Otwock i Józefów to miasta leżące wśród lasów w znacznej części będących w zarządzie Nadleśnictwa.

Nadleśnictwo Celestynów

- Średni wiek drzewostanów – 66 lat
- Średnia zasobność – 256 m³/ha
- Gleby bielice – 77,51%
- Gatunki panujące: So – 85,31%,
- Brz – 6,47% , Db – 3,98%, Ol – 3,33%

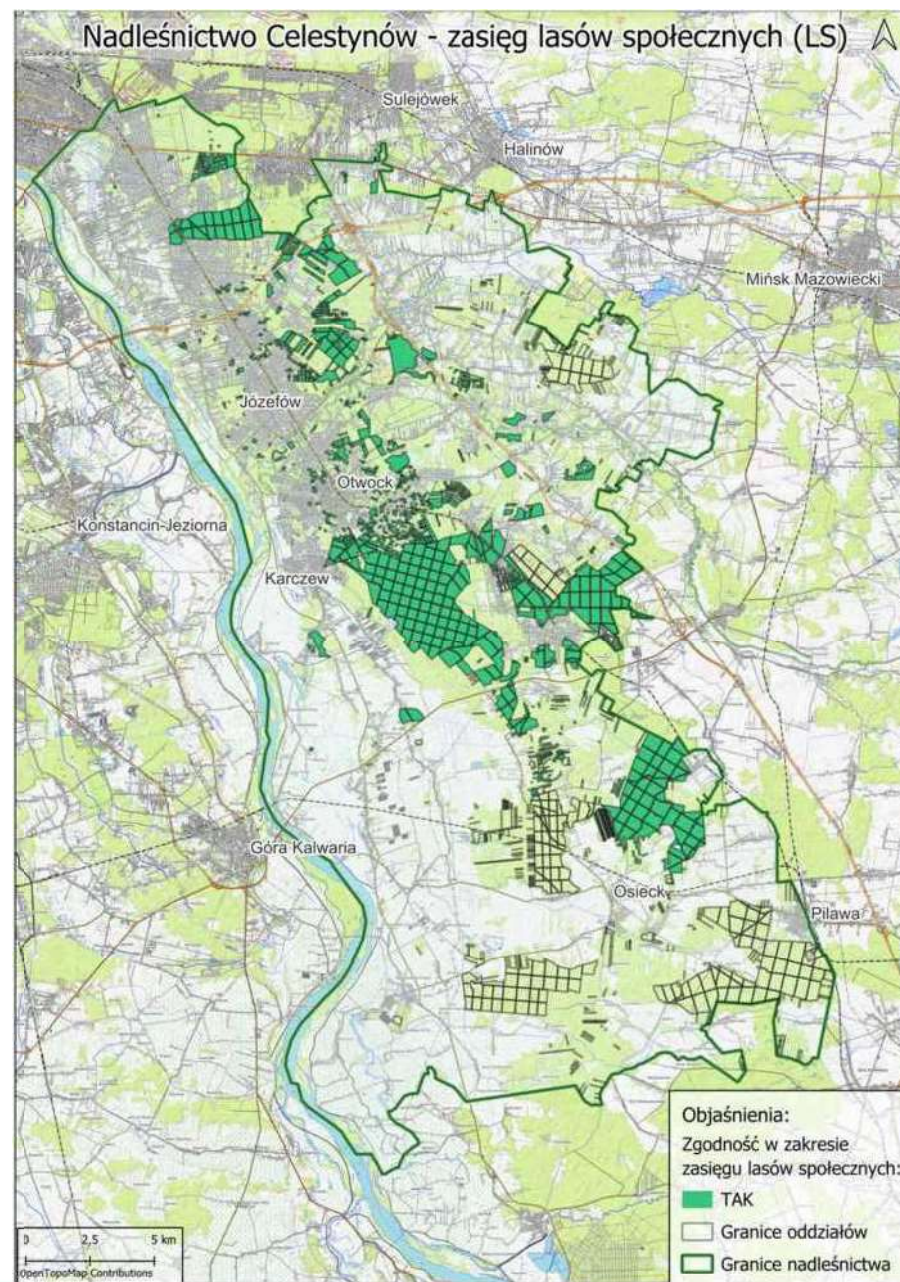

Ryc. 2. Udział typów gleb w Nadleśnictwie Celestynów – grunty leśne zajęte i niezajęte

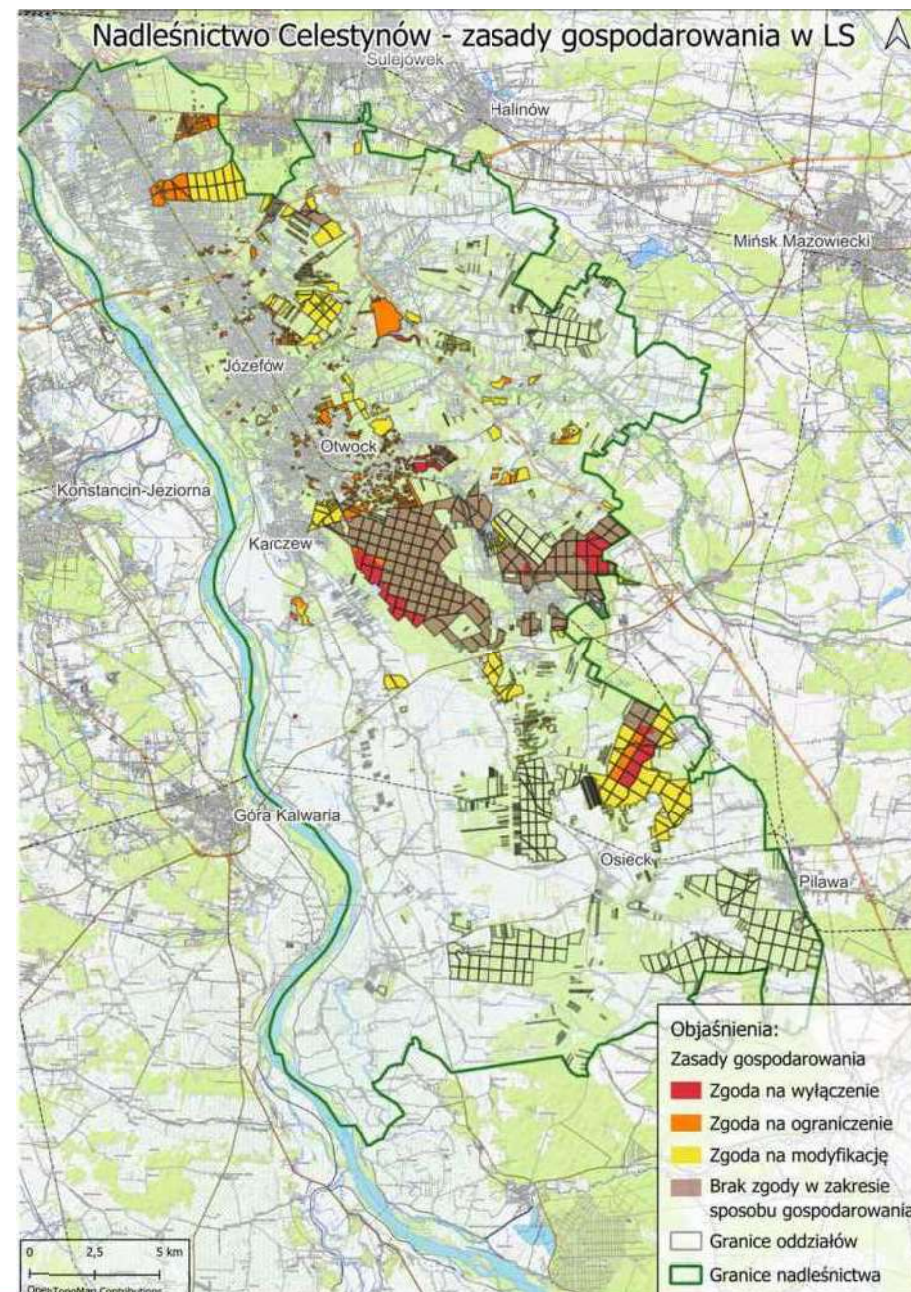

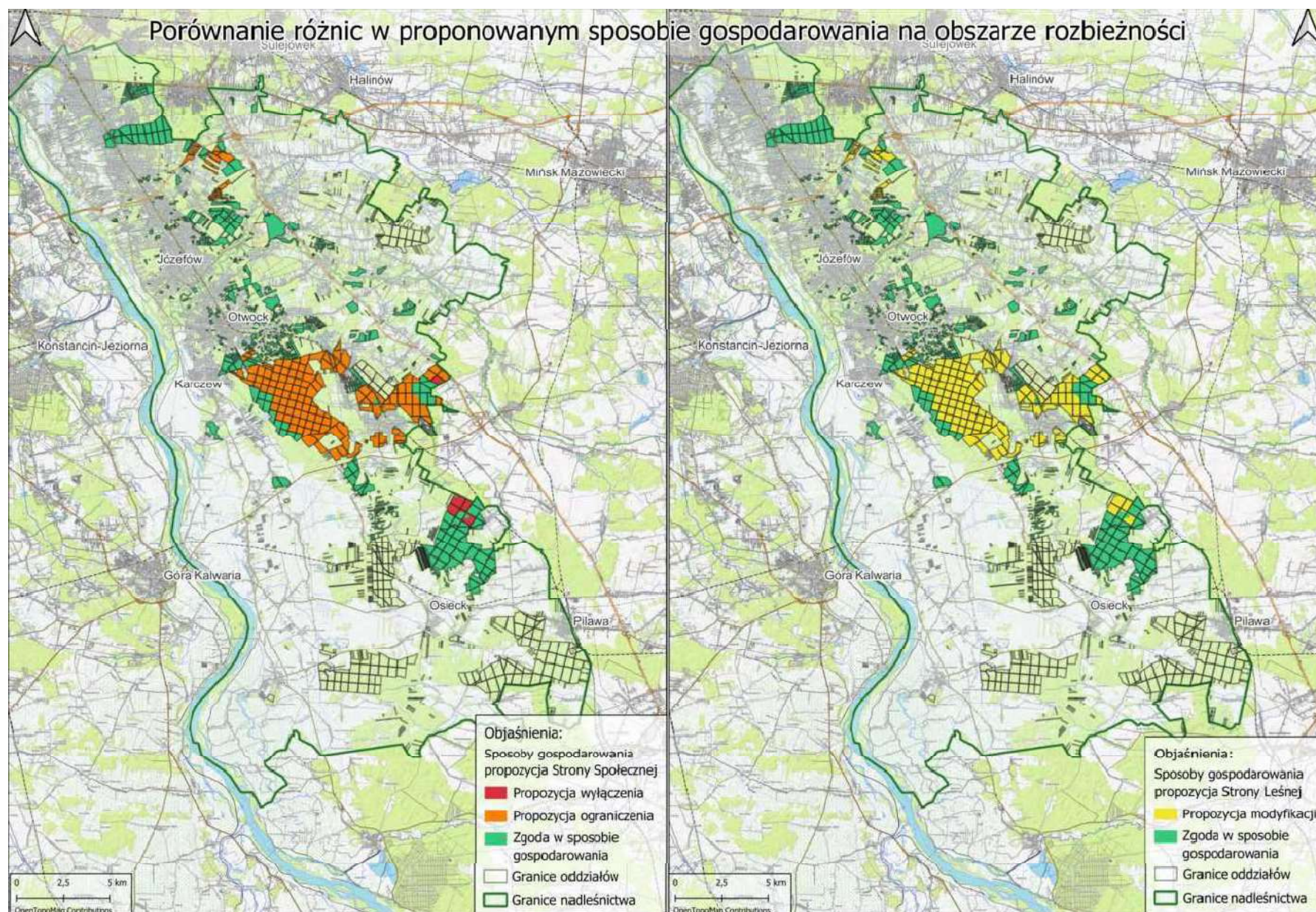
Typy siedliskowe lasu

Propozycje **obszarów** lasów o wiodącej funkcji społecznej w Nadleśnictwie Celestynów

Propozycje sposobów zagospodarowania w Nadleśnictwie Celestynów

Porównanie proponowanych sposobów gospodarowania w Nadleśnictwie Celestynów

	Wyłączenia [ha]	Ograniczenia [ha]	Modyfikacje [ha]	Obszar niewskazany przez jedną ze stron jako lasy społeczne [ha]	Suma [ha]
Propozycja Nadleśnictwa [ha]	535,48	885,51	4570,38	0	5991,37
Propozycja Strony Społecznej [ha]	666,81	3253,51	2071,05	0	5991,37

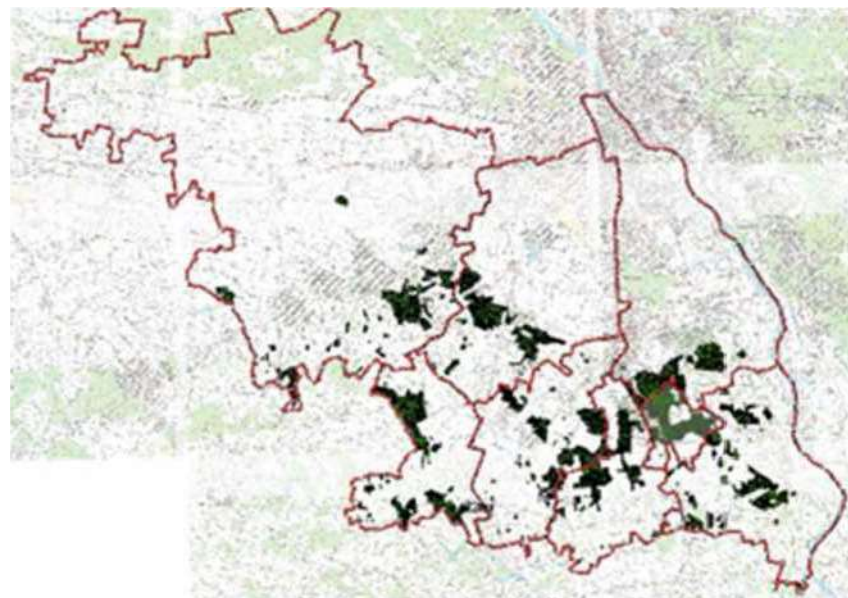
W Nadleśnictwie Celestynów propozycja LP złożona na pierwszym spotkaniu znacząco różniła się od propozycji strony społecznej. Na kolejnym spotkaniu ze strony Lasów Państwowych zwiększono powierzchnię lasów społecznych o 360%.

Zestawienie szczegółowych propozycji lasów o wiodącej funkcji społecznej wraz z zasadami gospodarowania zamieszczono w zał. 3.1 oraz 4.

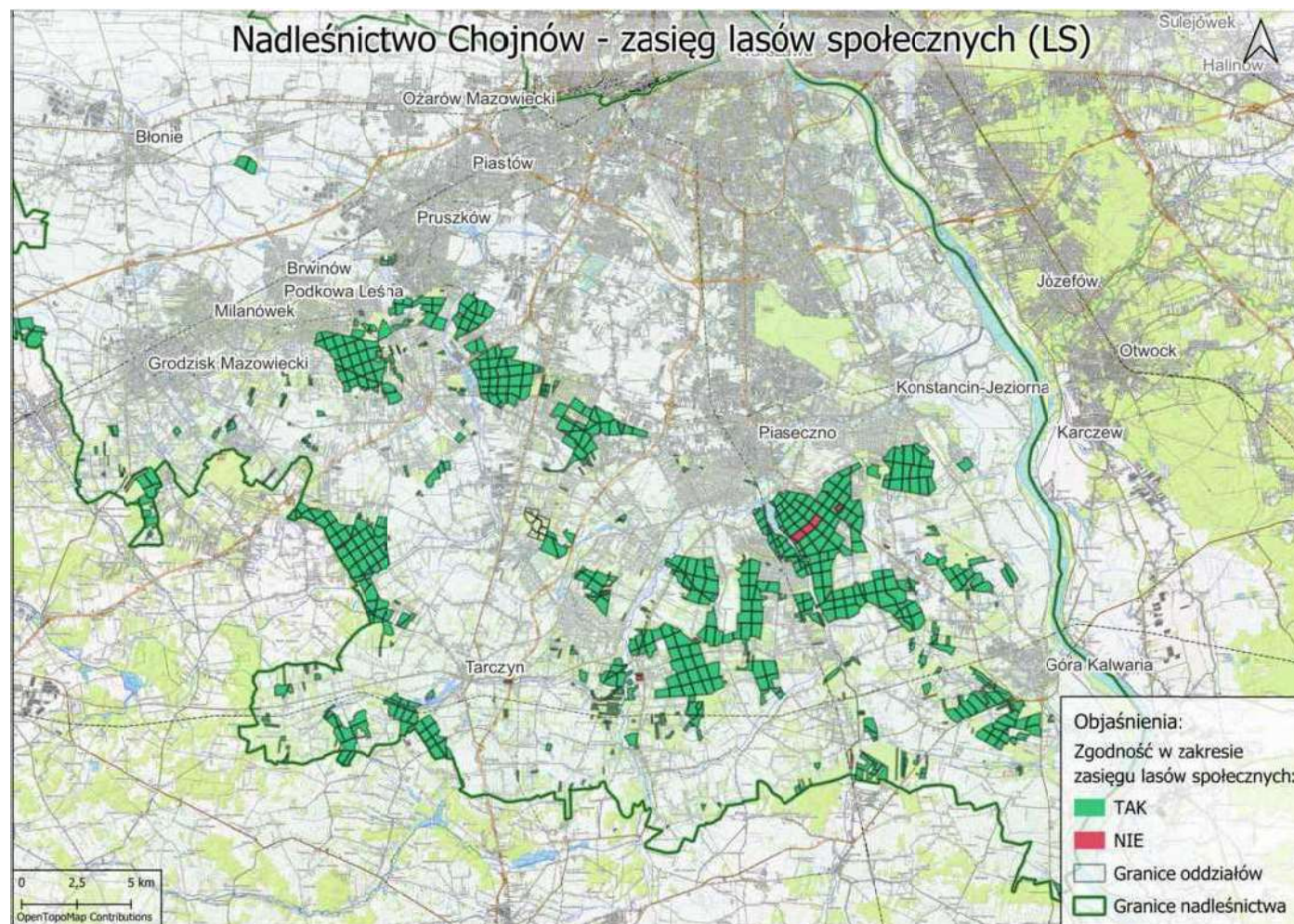
Druga propozycja LP, zyskała wsparcie (w formie wypowiedzi ustnych) przedstawicieli strony samorządowej: dzielnicy Wawer, Józefowa. gminy Celestynów i powiatu otwockiego. W wyniku dalszych prac strony zgodziły się w zakresie obszarów, pozostały natomiast pewne różnice w kwestii sposobów gospodarowania.

Nadleśnictwo Chojnów

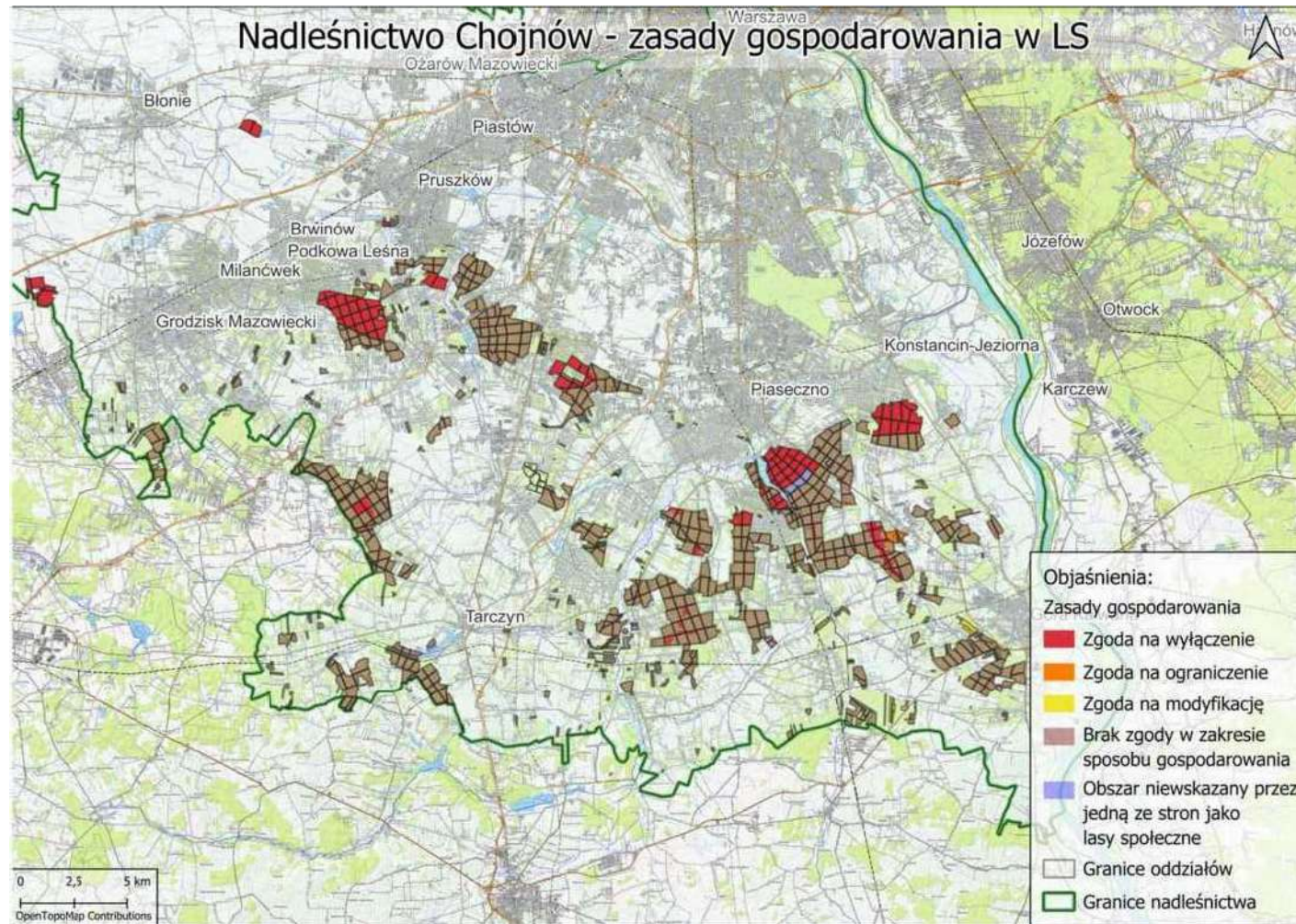
- Obejmuje swoim zasięgiem terytorialnym powiaty: piaseczyński, pruszkowski część powiatu grodziskiego, grójeckiego, warszawskiego zachodniego oraz część miasta stołecznego Warszawy.
- Graniczy z Kampinoskim Parkiem Narodowym.
- Powierzchnia wynosi 10 409 ha.
- Na jego terenie znajduje się 13 rezerwatów przyrody (o łącznej powierzchni 294 ha) oraz lasy ochronne o powierzchni 5981 ha.
- Gleby o charakterze porolnym zajmują powierzchnię wynoszącą 3.163 ha.
- Teren Nadleśnictwa Chojnów dzieli się na 8 Leśnictw oraz Leśnictwo Szkółkarskie.

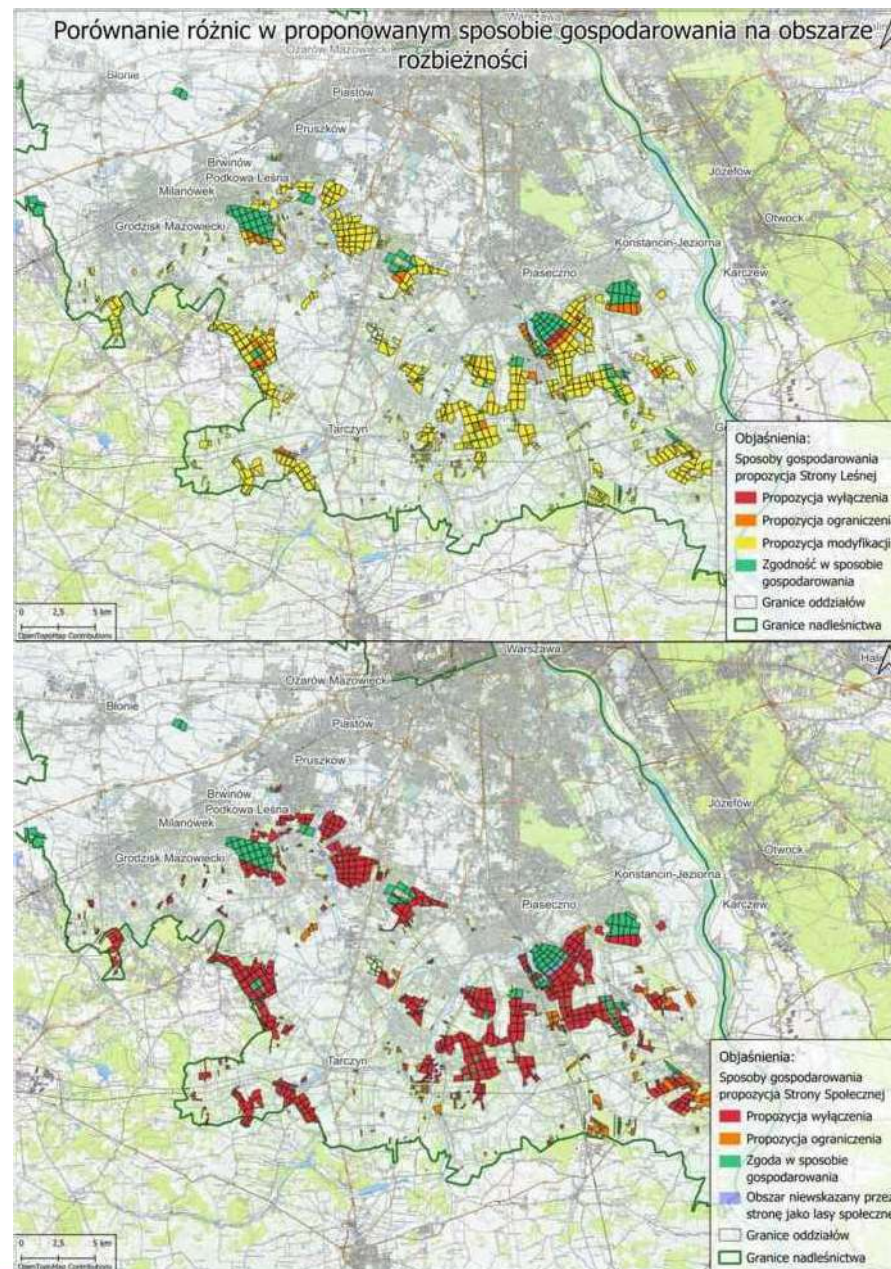
Propozycje **obszarów** lasów o wiodącej funkcji społecznej w Nadleśnictwie Chojnów

Propozycje sposobów zagospodarowania w Nadleśnictwie Chojnów

Porównanie różnic w proponowanym sposobie gospodarowania na obszarze różbieżności

Porównanie proponowanych sposobów gospodarowania w Nadleśnictwie Chojnów

	Wyłączenia [ha]	Ograniczenia [ha]	Modyfikacje [ha]	Obszar niewskazany przez jedną ze stron jako lasy społeczne [ha]	Suma [ha]
Propozycja Nadleśnictwa [ha]	1883,44	860,01	7653,86	0	10397,31
Propozycja Strony Społecznej [ha]	9353,79	890,90	61,13	91,49	10305,82

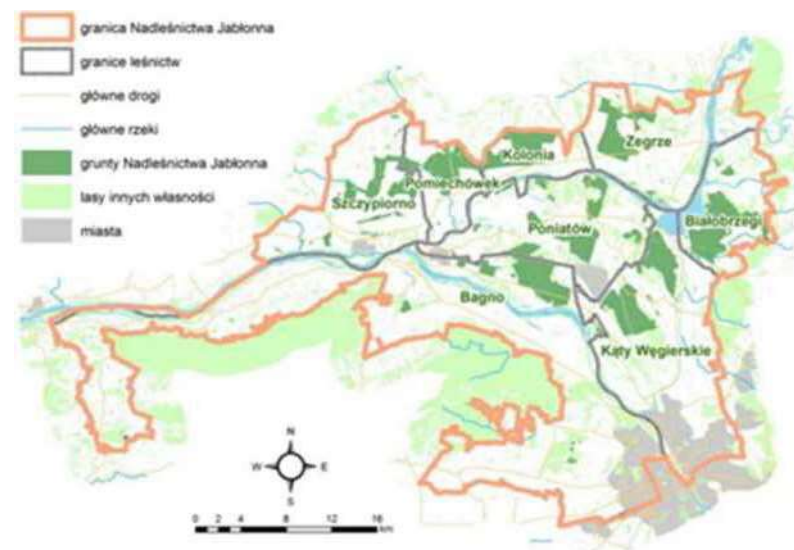
W Nadleśnictwie Chojnów na trzecim, dodatkowym spotkaniu zorganizowanym na wniosek Prezydium, **Lasy Państwowe przystały na propozycję strony społecznej wskazania 100% Nadleśnictwa jako lasu o wiodącej funkcji społecznej.** Jednocześnie przedstawiciele strony społecznej odczytali stanowisko Porozumienia inicjatyw Lasów Chojnowskich. Stanowisko strony społecznej uzyskało poparcie większości samorządów z terenu Nadleśnictwa Chojnów wypowiadających się w sprawie lasów o wiodącej funkcji społecznej. Część samorządów nie wypowiedziała się. Zestawienie szczegółowych propozycji lasów o wiodącej funkcji społecznej wraz z zasadami gospodarowania zamieszczono w zał. 3.1 oraz 4.

W prowadzonym procesie nie uzyskano wspólnego stanowiska pomiędzy stroną społeczną a Lasami Państwowymi w zakresie szczegółowych zasad gospodarowania w lasach społecznych. Według strony społecznej Lasy Państwowe nie uwzględniły w sposób wystarczający kryteriów ONOL i wartości społecznych omawianych lasów.

Rozmowy na temat lasów o wiodącej funkcji społecznej na terenie Nadleśnictwa Chojnów, za zgodą Ministerstwa Klimatu i Środowiska, są prowadzone w trybie roboczym po zakończeniu spotkań zespołu. Ustalenia stanowią odrębny załącznik do raportu, aktualny na dzień 8.11.2024 roku.

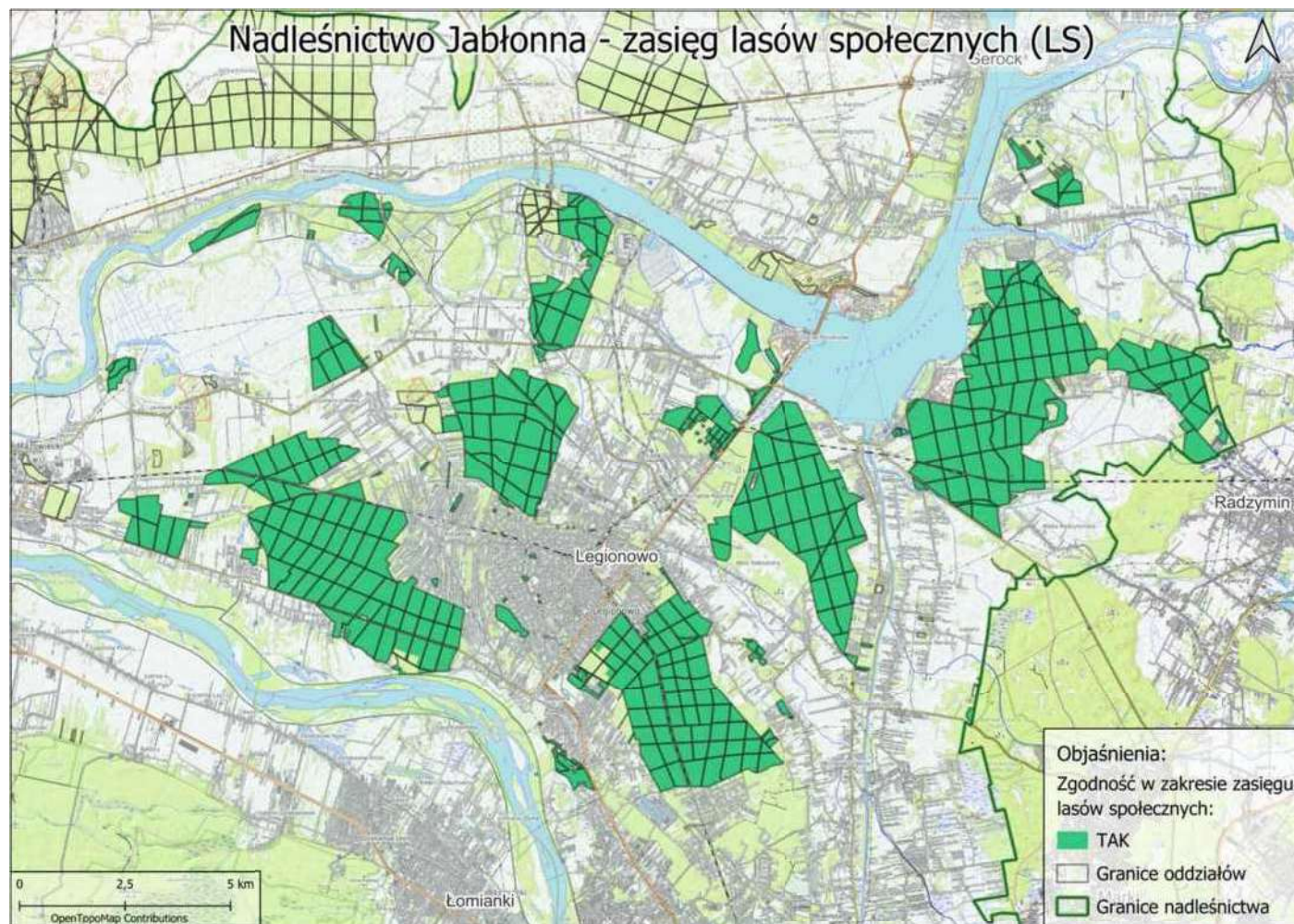
Nadleśnictwo Jabłonna

- Obejmuje zasięgiem część powiatu: legionowskiego, nowodworskiego, sochaczewskiego, warszawskiego zachodniego, wołomińskiego oraz część Warszawy.
- Podzielone jest na 2 obręby – Jabłonna i Pomiechówek (9 leśnictw, w tym szkołka). Graniczy z Kampinoskim Parkiem Narodowym.
- Dominują siedliska świeże, w obr. Jabłonna dominują siedliska borów i borów mieszanych, w obr. Pomiechówek przeważają siedliska lasów mieszanych.
- Aktualny stan siedlisk:
 - w stanie naturalnym – 22,78%
 - Zbliżone do naturalnych – 34,43%
 - Zniekształcone – 42,40%
 - Silnie zniekształcone – 0,14%
 - Przekształcone – 0,23%
 - Zdegradowane – 0,02%
- Powierzchnia 12841,42 ha.
- Lasy ochronne 7545,99 ha.
- 5 rezerwatów przyrody o łącznej powierzchni 160,37 ha.
- 1388,91 ha gospodarstwo specjalne
- Gleby o charakterze porolnym: 3323,10 ha

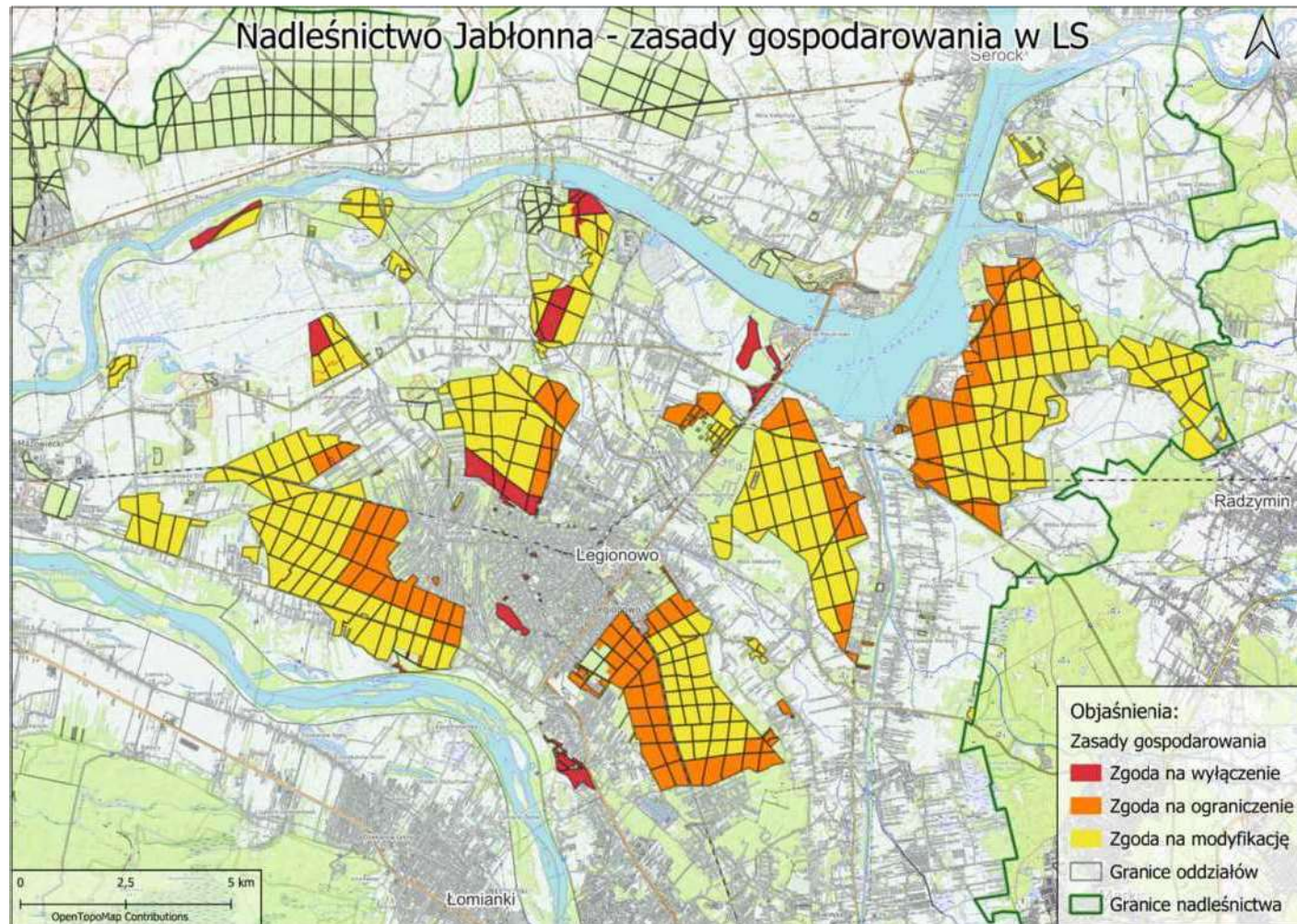

Ryc. 4. Podział obszaru Nadleśnictwa Jabłonna na leśnictwa

Propozycje **obszarów** lasów o wiodącej funkcji społecznej w Nadleśnictwie Jabłonna

Propozycje sposobów zagospodarowania w Nadleśnictwie Jabłonna

Porównanie proponowanych sposobów gospodarowania w Nadleśnictwie Jabłonna

	Wyłączenia [ha]	Ograniczenia [ha]	Modyfikacje [ha]	Obszar niewskazany przez jedną ze stron jako lasy społeczne [ha]	Suma [ha]
Propozycja Nadleśnictwa [ha]	366,99	1912,24	4743,39	0	7022,62
Propozycja Strony Społecznej [ha]	366,99	1912,24	4743,39	0	7022,62
Propozycja Strony Samorządowej [ha]	366,99	1912,24	4743,39	0	7022,62

W Nadleśnictwie Jabłonna strony dość szybko doszły do porozumienia w zakresie obszarów wskazanych jako lasy o wiodącej funkcji społecznej. **Lasy społeczne obejmują 54,69 % powierzchni Nadleśnictwa.** Uzgodniono sposoby gospodarowania. Zestawienie szczegółowych propozycji lasów o wiodącej funkcji społecznej wraz z zasadami gospodarowania zamieszczono w zał. 3.1 oraz 4.

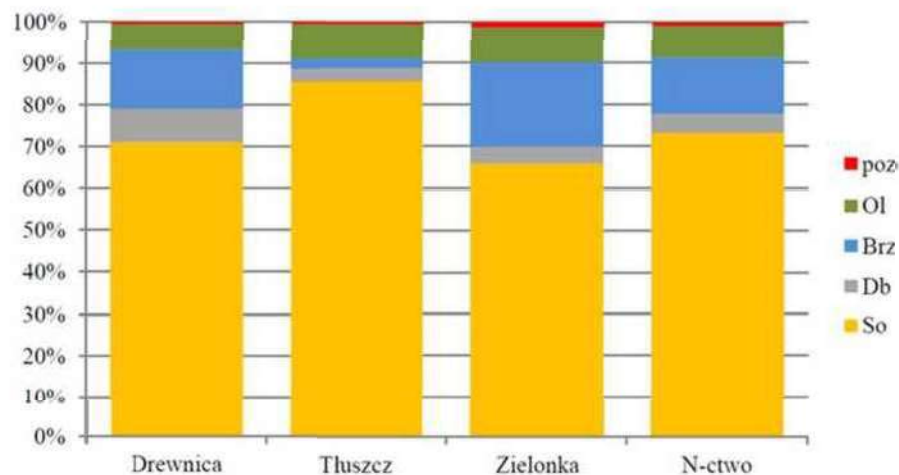
Przy modyfikacjach proponowano eliminację stosowania zrębów zupełnych w sytuacji, gdy wg. PUL wydzielenie ma planowane zręby zupełne IB i jest możliwe utrzymanie trwałości lasu przy zastosowaniu rębni niezupełnej - retencyjnej IBR lub innych rodzajów rębni złożonych.

100

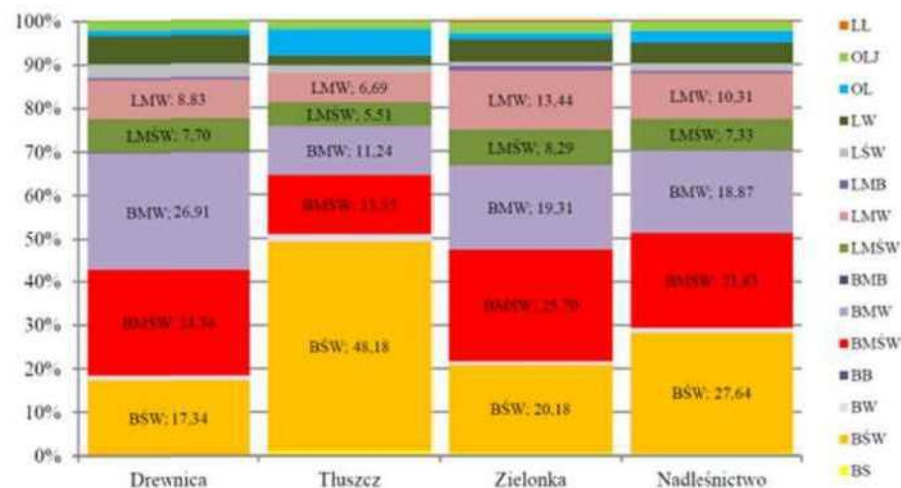
-

Nadleśnictwo Drewnica

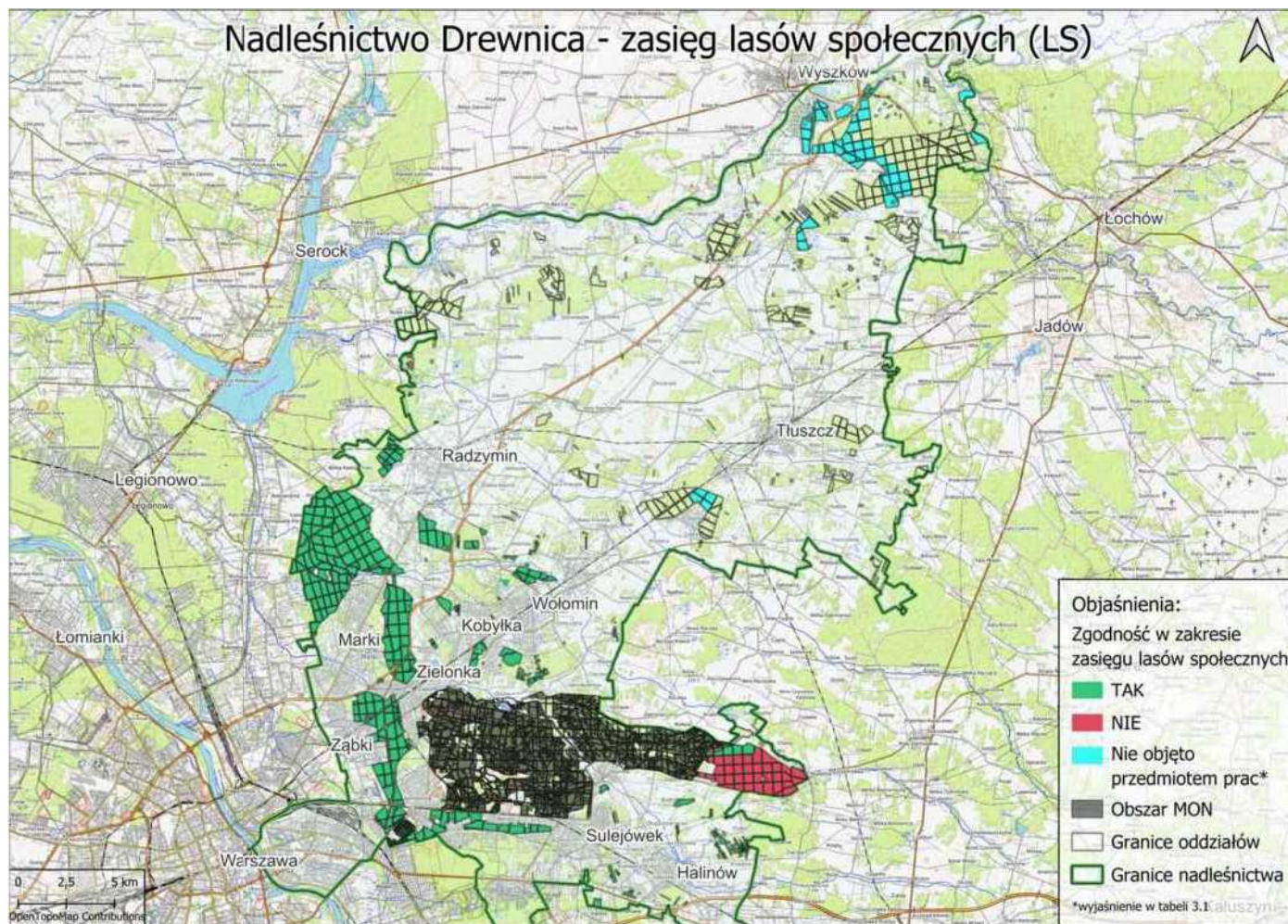
Występują tu siedliska głównie borowe, borów i lasów mieszanych, a w dolinach rzecznych i miejscach ze zbierającą się wodą - olsowe.

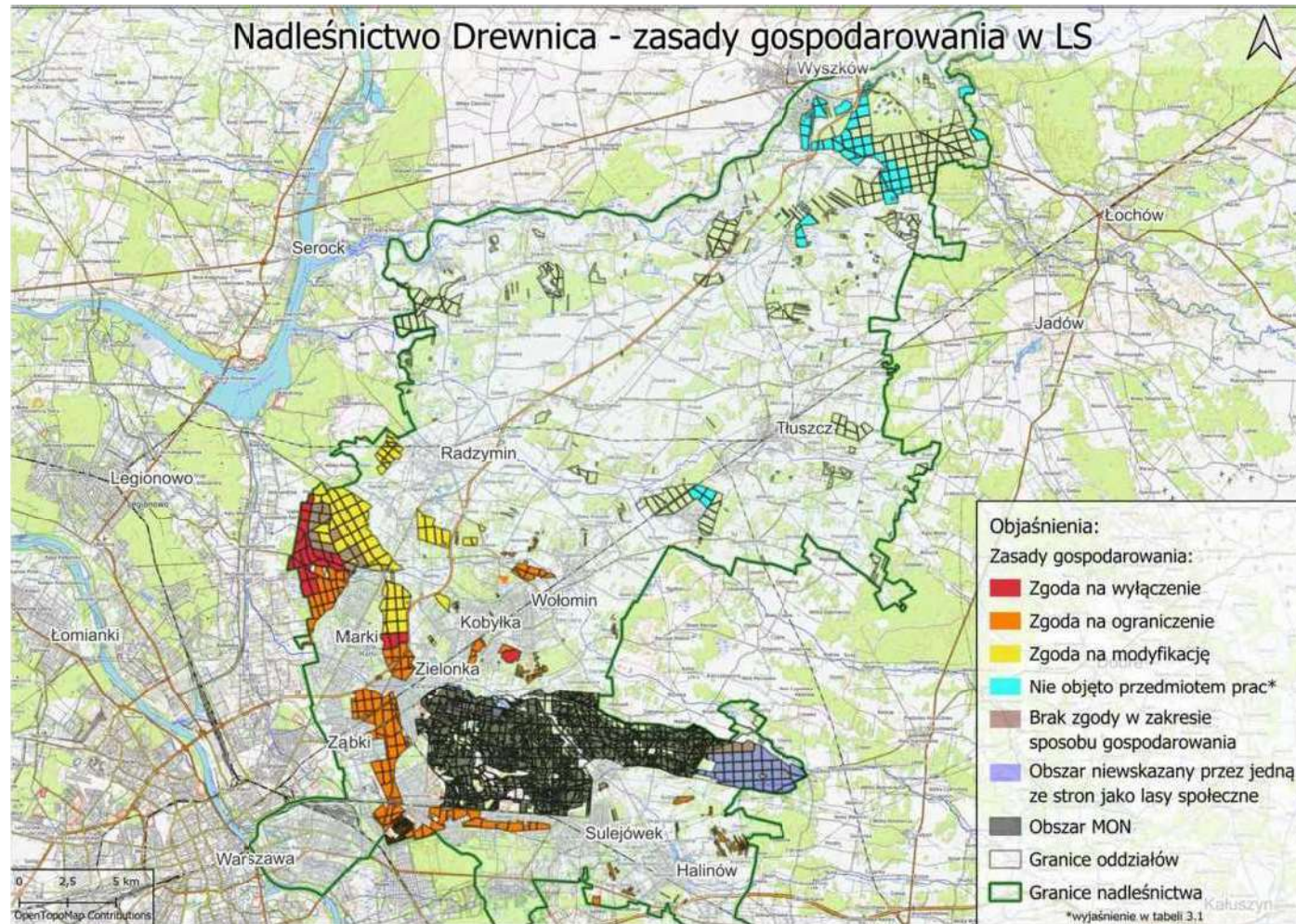
Procentowy udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie, ogółem oraz w rozbiu na trzy obręby leśne, przedstawiają się następująco:

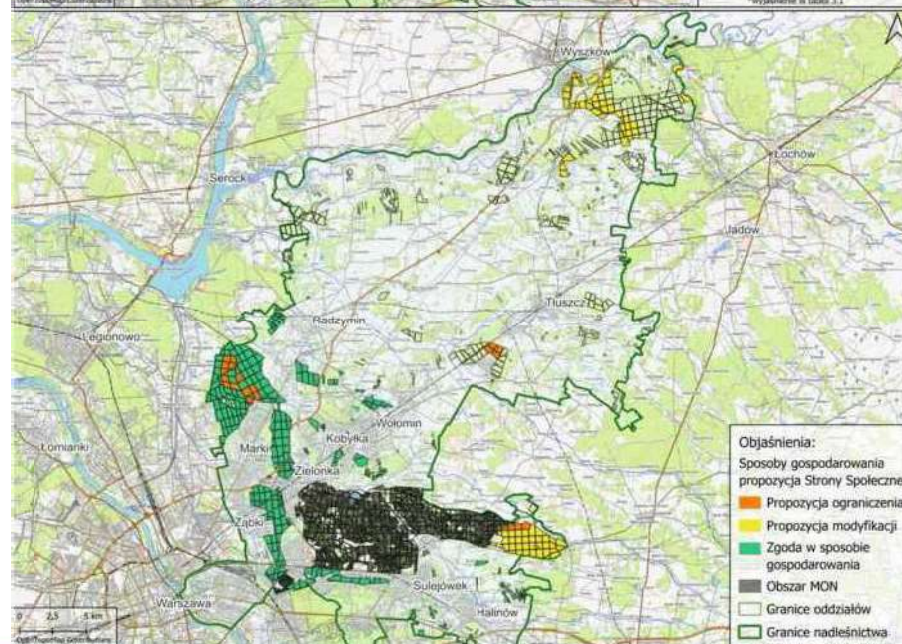
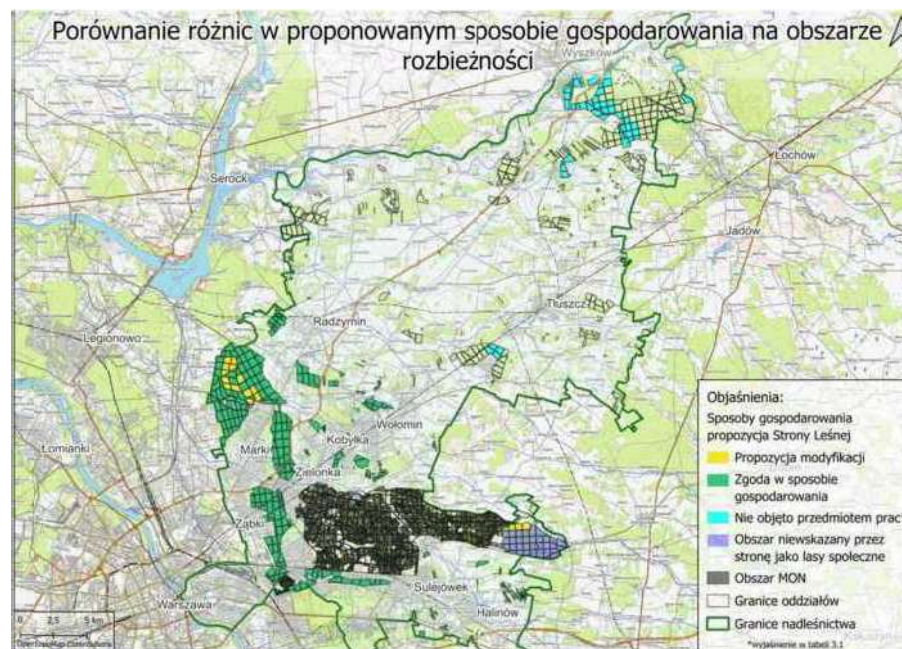
Propozycje **obszarów** lasów o wiodącej funkcji społecznej w Nadleśnictwie Drewnica

Propozycje sposobów zagospodarowania w Nadleśnictwie Drewnica

Porównanie różnic w proponowanym sposobie gospodarowania na obszarze rozbieżności

Porównanie proponowanych sposobów gospodarowania w Nadleśnictwie Drewnica

	Wyłączenia [ha]	Ograniczenia [ha]	Modyfikacje [ha]	Obszar niewskazany przez jedną ze stron jako lasy społeczne [ha]	Suma [ha]
<u>Propozycja Nadleśnictwa</u> [ha]	601,91	2203,5	2030,47	818,83	5 654,71
<u>Propozycja Strony Społecznej</u> [ha]	601,91	2736,59	3433,31	0	6771,81

W Nadleśnictwie Drewnica, jedną z głównych różnic były lasy o znaczeniu obronnym (5 906 ha). Na drugim spotkaniu grupy roboczej zaproszony przedstawiciel wojska poinformował, że ustanowienie lasów społecznych na terenie placu ćwiczeń Zielonka jest niemożliwe, ze względu na obecność trzech jednostek wojskowych i realizowanych inwestycji. Jednocześnie zauważono, że wytyczne zawarte w PUL były szczegółowo uzgadniane z wojskiem. Zestawienie szczegółowych propozycji lasów o wiodącej funkcji społecznej wraz z zasadami gospodarowania zamieszczono w zał. 3.1 oraz 4.

Różnicę stanowią wydzielienia leśne, które nie były objęte pracami przez Nadleśnictwo Drewnica z uwagi na dużą, w ocenie Nadleśnictwa, odległość od m.st. Warszawa. Strona społeczna zgłosiła propozycję dotyczącą włączenia części tych lasów do lasów o wiodącej funkcji społecznej.

Opis skutków uzgodnień

- Podczas prac **zespół nie przeprowadził systematycznej analizy skutków uzgodnień** ani skutków proponowanych przez poszczególne strony rozwiązań.
- Podczas dyskusji pojawiały się głosy poddające pod rozagę członków zespołu różne możliwe skutki proponowanych rozwiązań dotyczące m.in. usług jakości życia, kwestii bezpieczeństwa, trwałości lasu, konsekwencji finansowych zmian i innych zagadnień
- Jednocześnie członkowie zespołu kilkakrotnie zwracali uwagę, że analiza skutków proponowanych zmian nie jest zadaniem zespołu.
- W wyniku procesu pilotażowego wskazano powierzchnie proponowane do uznania za lasy społeczne o trzech różnych sposobach zagospodarowania:
 - 1) wyłączenia,
 - 2) ograniczenia,
 - 3) modyfikacje.
- W ocenie przedstawicieli Lasów Państwowych pierwszy sposób zagospodarowania spowoduje brak przychodów ze sprzedaży drewna z wyłączonej powierzchni, przy konieczności ponoszenia kosztów na zapewnienie utrzymania bezpieczeństwa, w tym usuwanie drzew zagrażających życiu oraz bezpieczeństwu przeciwpożarowemu. Ten sposób zagospodarowania wiązać będzie się z dominacją procesów naturalnych na wyznaczonych powierzchniach. Przedstawiciele strony społecznej zwracają uwagę, że zastosowanie wyłączeń i ograniczeń przyniesie największe korzyści z punktu widzenia świadczenia usług ekosystemowych.

Opis skutków uzgodnień

- W przypadku zagospodarowania polegającego na ograniczeniach lub modyfikacji, prowadzone będą zabiegi gospodarcze, ale w zmienionym zakresie w stosunku do aktualnie prowadzonej gospodarki leśnej.
- W przypadku powyższych zmian sposobu zagospodarowania, nie określono dokładnie na czym mają one polegać,
 - np. jaki będzie zakres zastosowanej modyfikacji zarówno co do rodzaju jak i ich wielkości (wytyczne z NoL określają jedynie otwarty przykładowy katalog możliwych do zastosowania środków),
 - jaki będzie rozmiar ograniczeń użytkowania drzewostanu dojrzałego (wytyczne NoL wskazują jedynie minimalną wielkość dojrzałego drzewostanu jaka musi zostać do naturalnego rozpadu – min. 50%).
- Mając na uwadze ww. uwarunkowania nie ma możliwości na tym etapie określenia skutków finansowych i społecznych dokonanych uzgodnień.
- Określenie skutków gospodarczych i ogólnospołecznych wymaga przeprowadzenia pogłębionej analizy ekonomiczno-społeczno-gospodarczej.

Wnioski dotyczące procesu

Wyznaczone ramy czasowe procesu nie pozwoliły wypracowania kompletnej wizji lasów o wiodącej funkcji społecznej dla miasta Warszawy. Na podstawie głosów zebranych od członków zespołu można wnioskować, że **czas na wymianę informacji** i zapoznanie się z propozycjami stron był zbyt krótki. Nie było też czasu na odpowiednie dopracowanie propozycji przez strony, jako że stanowiska stron zmieniały się w wyniku dyskusji na spotkaniach. Efektem bardzo ograniczonego czasu spotkań był brak czasu na pogłębioną dyskusję np. w zakresie modyfikacji gospodarki leśnej na poszczególnych wskazanych przez zespół obszarach lasów społecznych.

Członkowie Zespołu postulują:

1. Zapewnienie udziału stron społecznej i samorządowej w ustalaniu zakresu prac gospodarczych prowadzonych w ramach modyfikacji, ograniczeń i wyłączeń;
2. Zapewnienie udziału stron społecznej i samorządowej w monitorowaniu wyznaczania i funkcjonowania lasów społecznych;
3. Informowanie przez nadleśnictwa:
 - o prowadzonych cięciach rębnych, poprzez umieszczanie odpowiednich tablic w terenie;
 - o planowanych cięciach rębnych i przedrębnych z odpowiednim wyprzedzeniem (np. po zatwierdzeniu planu gospodarczego na rok następny), poprzez umieszczenie odpowiedniej informacji na swojej stronie internetowej i w BIP-ie.

Trudności techniczne związane z płynnością obiegu korespondencji i dokumentacji, dostępnością danych, krótkim czasem na przygotowanie propozycji warunkowały prace członków zespołu i negatywnie wpływały na atmosferę pracy.

Część członków zespołu zwracała uwagę, że niektóre z proponowanych zmian w sposobie gospodarowania (modyfikacje) są możliwe do szybkiego wdrożenia w ramach istniejących PUL, a inne proponowane przez ONoL sposoby gospodarowania (ograniczenia i wyłączenia) wymagają wdrożenia nowych rozwiązań. Strona społeczna stała natomiast na stanowisku, że zmiany te powinny zostać wprowadzone jak najszybciej.

6 | Co dalej?

Co dalej

- Niniejszy Raport, który został opracowany na podstawie prac zespołu, zostanie przekazany, w pierwszym kroku członkom zespołu.
- Raport zawierający propozycje obszarów lasów o wiodącej funkcji społecznej i zasad gospodarowania na tych obszarach opracowany przez lokalny zespół, zostanie przekazany przez Przewodniczącego lokalnego zespołu Wojewodzie Mazowieckiemu.
- Wojewoda przedkłada Ministrowi Klimatu i Środowiska raport zawierający propozycje obszarów lasów o wiodącej funkcji społecznej i zasad gospodarowania na tych obszarach opracowany przez lokalny zespół wraz z wnioskami i postulatami opracowanymi na jego podstawie.
- W ostatnim kroku to MKiŚ podejmie decyzje, które wnioski i postulaty, w jakiej formie oraz jakim trybem będą podlegały wdrożeniu.
- Wyniki prac zespołu w formie Raportu zawierającego propozycje, wnioski i postulaty oraz decyzje MKiŚ, będą upublicznione na stronach, po decyzji MKiŚ:
 - <https://www.lasy.gov.pl/pl>
 - <https://www.gov.pl/web/klimat/lesnictwo>.

Załączniki do raportu:

Załącznik nr 1 - Zestawienie wszystkich sprawozdań (protokołów) ze spotkań zespołu – z załączonymi dokumentami

Załącznik nr 2 - Lista osób uczestniczących w pracach zespołu (z podaniem informacji nt. reprezentowanego podmiotu/instytucji)

Załącznik nr 3 – Tabela – zestawienie propozycji: obszarów lasów o wiodącej funkcji społecznej oraz zasad gospodarowania – z uwzględnieniem zdań odrębnych (tabele szczegółowe nr 3.1 oraz tabela sumaryczna nr 3.2)

Załącznik nr 4 - Wizualizacja (mapa/mapy) propozycji: obszarów lasów o wiodącej funkcji społecznej oraz zasad gospodarowania – z uwzględnieniem zdań odrębnych

Załącznik nr 5 - Zestawienie danych, które wsparły proces (prezentacje, mapy, analizy, wyniki badań itp.) – z załączonymi dokumentami

Załącznik nr 6 - Zestawienie opinii, listów, stanowisk itd. przekazanych przez członków lokalnego zespołu ds. lasów o wiodącej funkcji społecznej oraz osób/podmiotów spoza zespołu zgłoszonych w trakcie jego prac – z załączonymi dokumentami

Załącznik nr 7 - Rekomendacje stron uczestniczących w pracach zespołu (całego zespołu oraz odrębne każdej ze stron uczestniczących w procesie) – z załączonymi dokumentami

Załącznik nr 8 – Zestawienie uwag członków zespołu do raportu

Zdjęcia – Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie

Zdjęcia – Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie

Podpisy Prezydium Zespołu

Signed by /
Podpisano przez:

Małgorzata
Pachecka

Date / Data:
2024-11-14 11:56

Tomasz Józwiak
Elektronicznie
podpisany przez
Tomasz Józwiak
Data: 2024.11.14
13:21:22 +01'00'

Operator odpowiedzialny za przygotowanie
organizacyjne i realizację prac zespołu:
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Warszawie

ul. Grochowska 278
03-841 Warszawa

